

Termodinamička i kinetička hidričnost nemetalnih hidrida

Kemijski seminar I

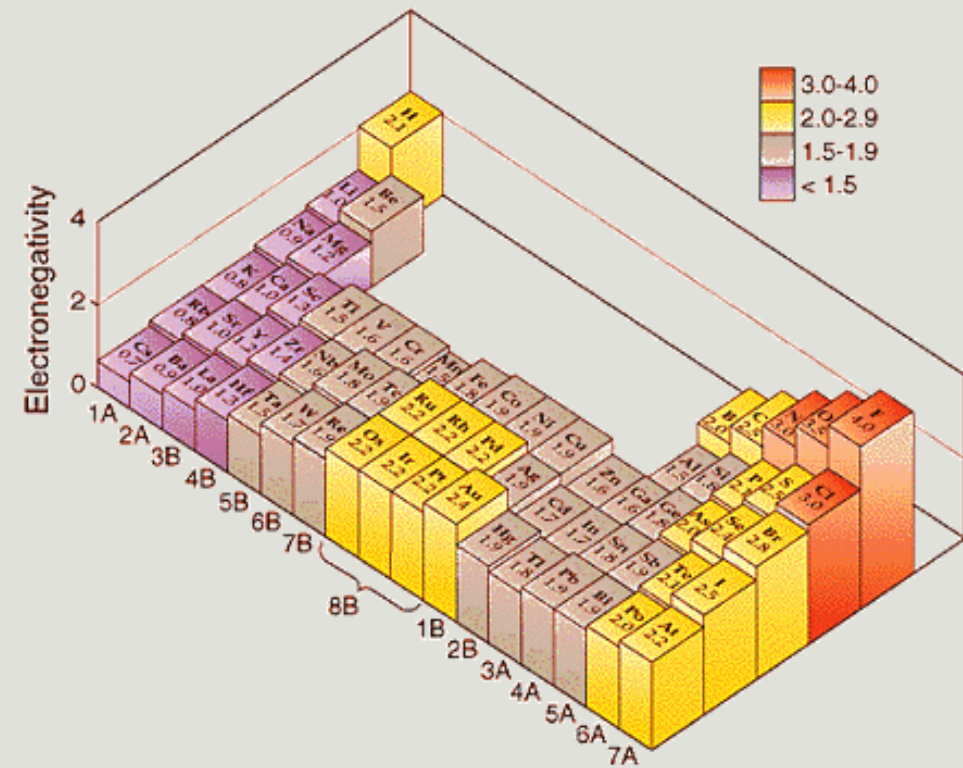
Poslijediplomski sveučilišni studij Kemija (smjer Fizikalna kemija)

Izrađen prema:

Ilic, S.; Alherz, A.; Musgrave, C. B.; Glusac, K. D. Thermodynamic and Kinetic Hydricities of Metal-Free Hydrides. *Chem. Soc. Rev.* 2018, 47, 2809–2836.

Hidridi

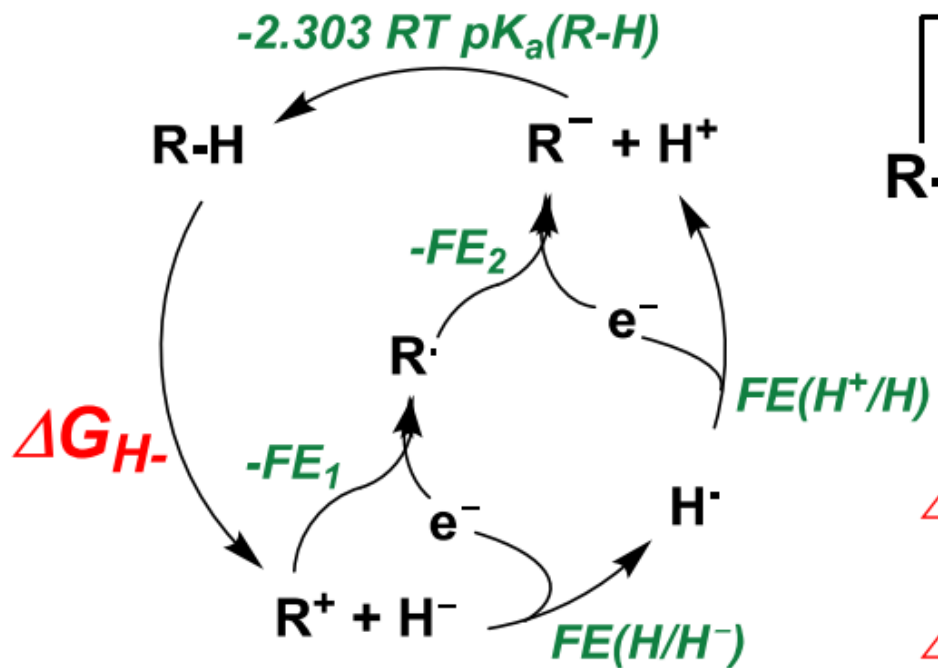
- Spojevi s vodikom
- Vodik je u negativnom oksidacijskom stanju (-1)
- Pretežito spojevi s metalima
- Koriste se kao reducensi

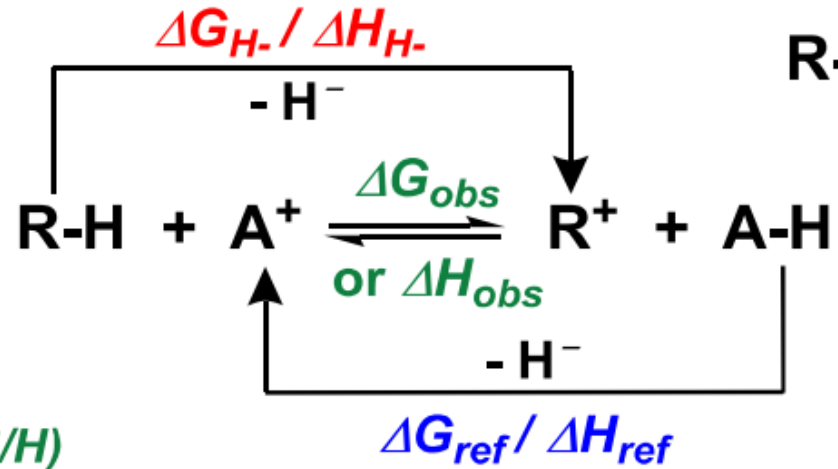

Metode određivanja hidričnosti

Potencijal- pK_a

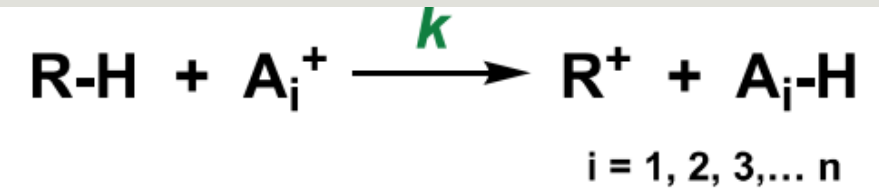
Transfer hidrida

$$\Delta G_{H-} = \Delta G_{obs} + \Delta G_{ref}$$

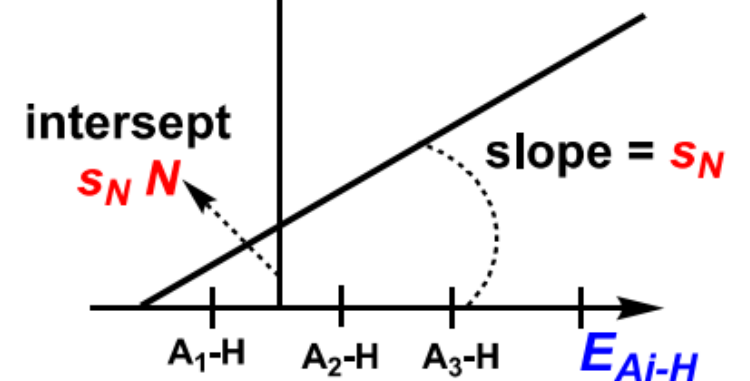
$$\Delta H_{H-} = \Delta H_{obs} + \Delta H_{ref}$$

Nukleofilnost

$$\log k = s_N (N + E)$$

$\log k$

EKSPERIMENTALNE

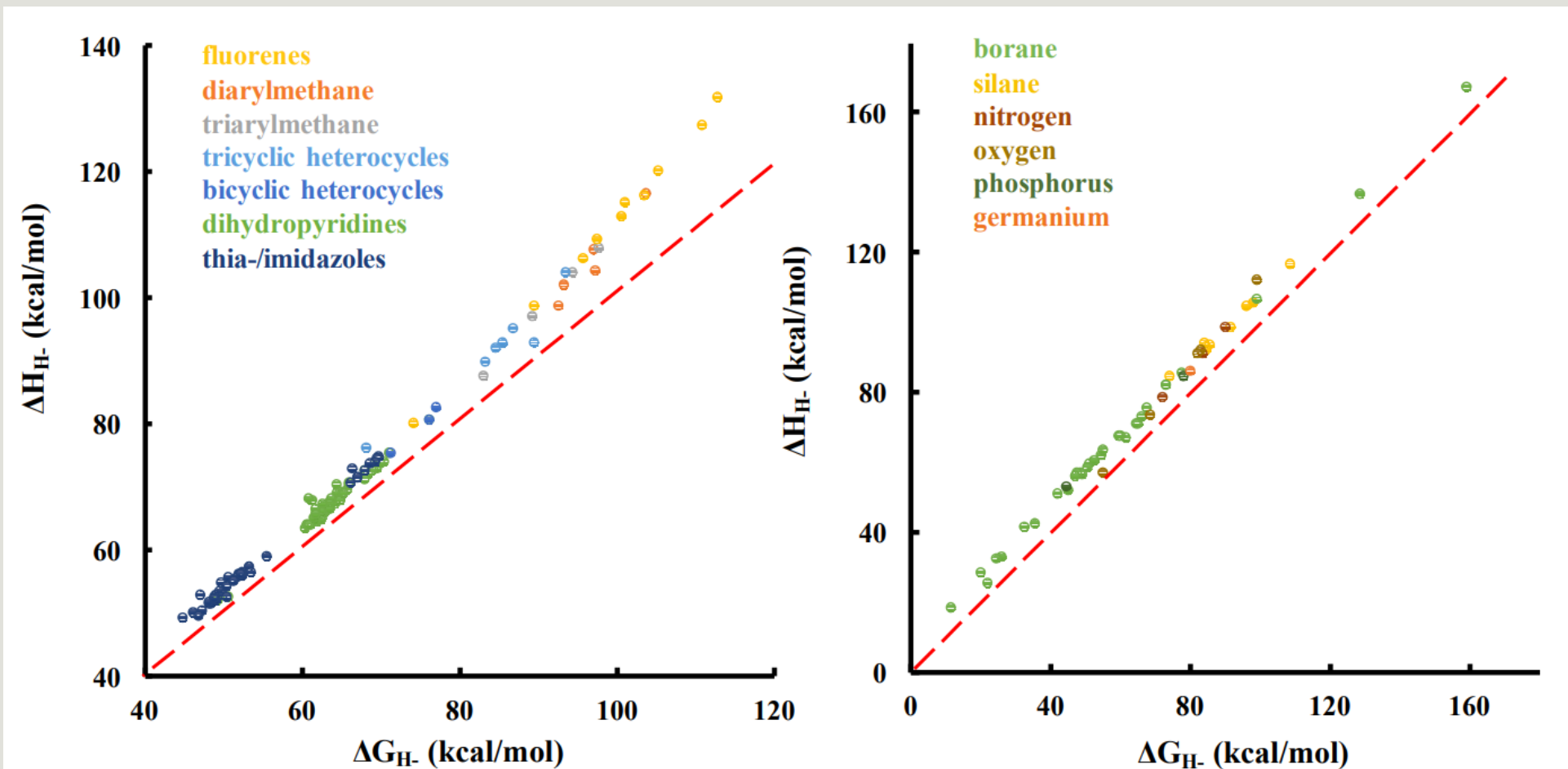
- Potencijal- pK_a
- Transfer hidrida
- Zahtjevne metode
- Određivanje entalpije (ΔH_{H^-})

RAČUNALNE

- Brze i učinkovite
- Izravno
- Potencijal- pK_a
- Transfer hidrida

Usporedba ΔH_{H^-} i ΔG_{H^-}

Rasprava

Glušac i suradnici napravili su pregled s 280 nemetalnih hidrida.

Pregled obuhvaća više različitih skupina hidrida, čije su hidričnosti određivane različitim metodama.

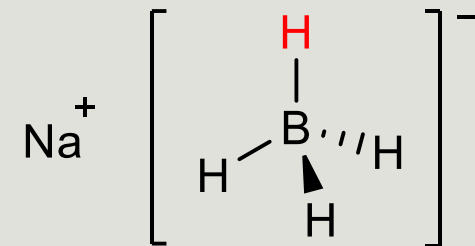
Također sadrži pregled nukleofilnosti (N) za manji broj spojeva.

Istražuju mogućnost upotrebe hidrida kao katalizatora te ostale mogućnosti primjene

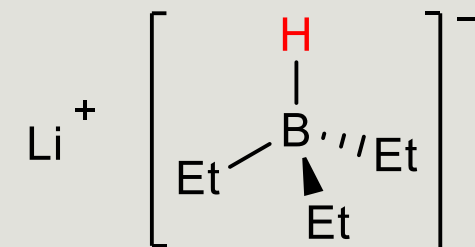
Bor

- Smatraju se najjačim donorima hidrida
- Široko primjenjivani
- Povoljna polarizacija B-H veze

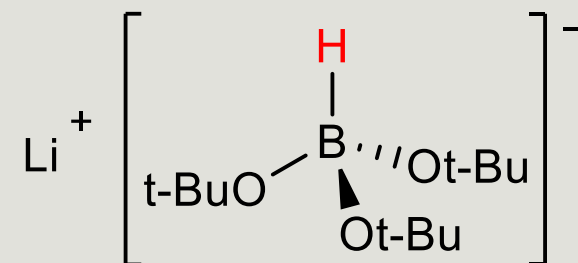
$$\Delta G_{\text{H}^-} = 50,4 \text{ kcal mol}^{-1}$$

$$\Delta G_{\text{H}^-} = 26 \text{ kcal mol}^{-1}$$

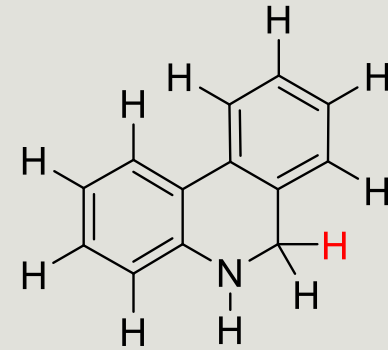
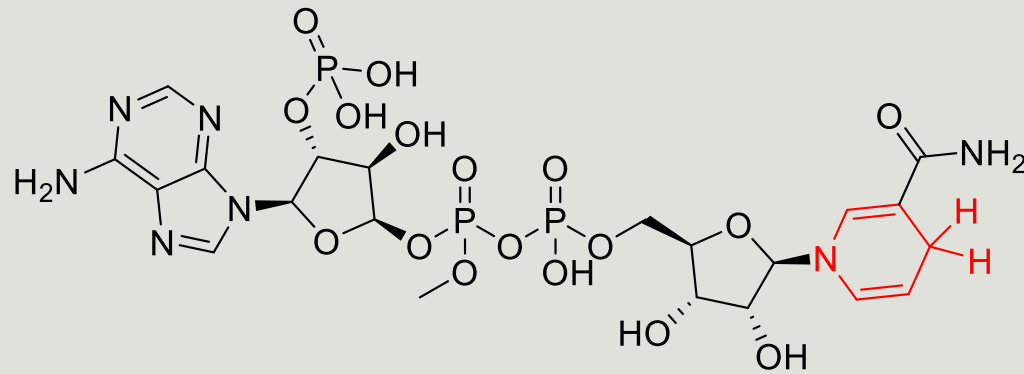

$$\Delta G_{\text{H}^-} = 0,6 \text{ kcal mol}^{-1}$$

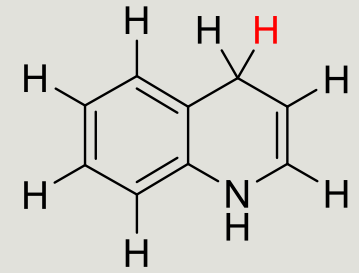

Ugljik

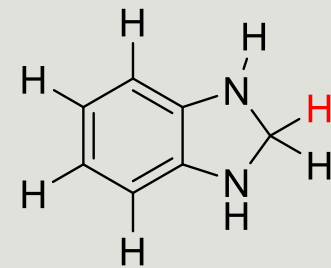
- Umjereni donori hidrida
- Dihidroheterocikli
- Stabilizacija aromatizacijom
- Nalaze se u prirodi (NADPH)

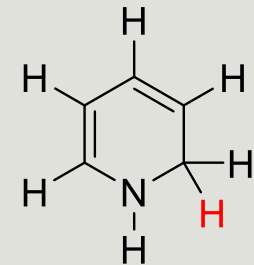
dihydrofenantridin

dihidrokinolin

dihidrbenzimidazol

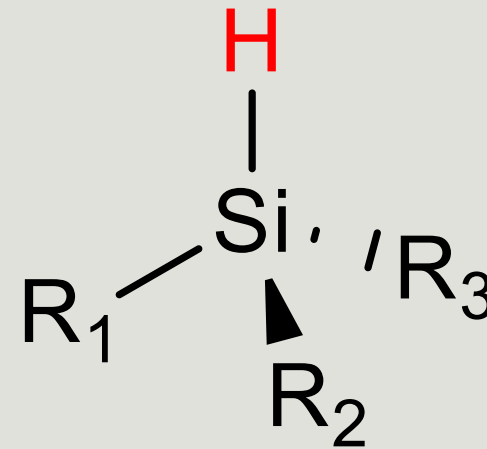

dihidropiridin

Silicij

- Niska elektronegativnost 1,8
- Povoljna polarizacija Si-H veze
- Nestabilni kationi
- Nepovratno reagiraju s produktima

Ostali hidridi (N,O,P,Ge)

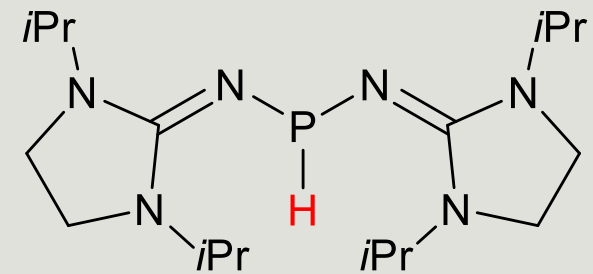
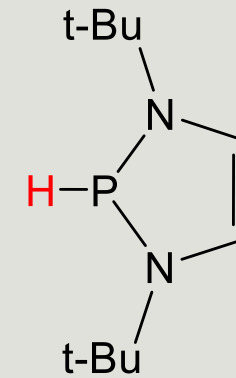

Uglavnom slabi

N i O visoka elektronegativnost

Slabo istraženi

Fosforovi hidridi pokazuju potencijal

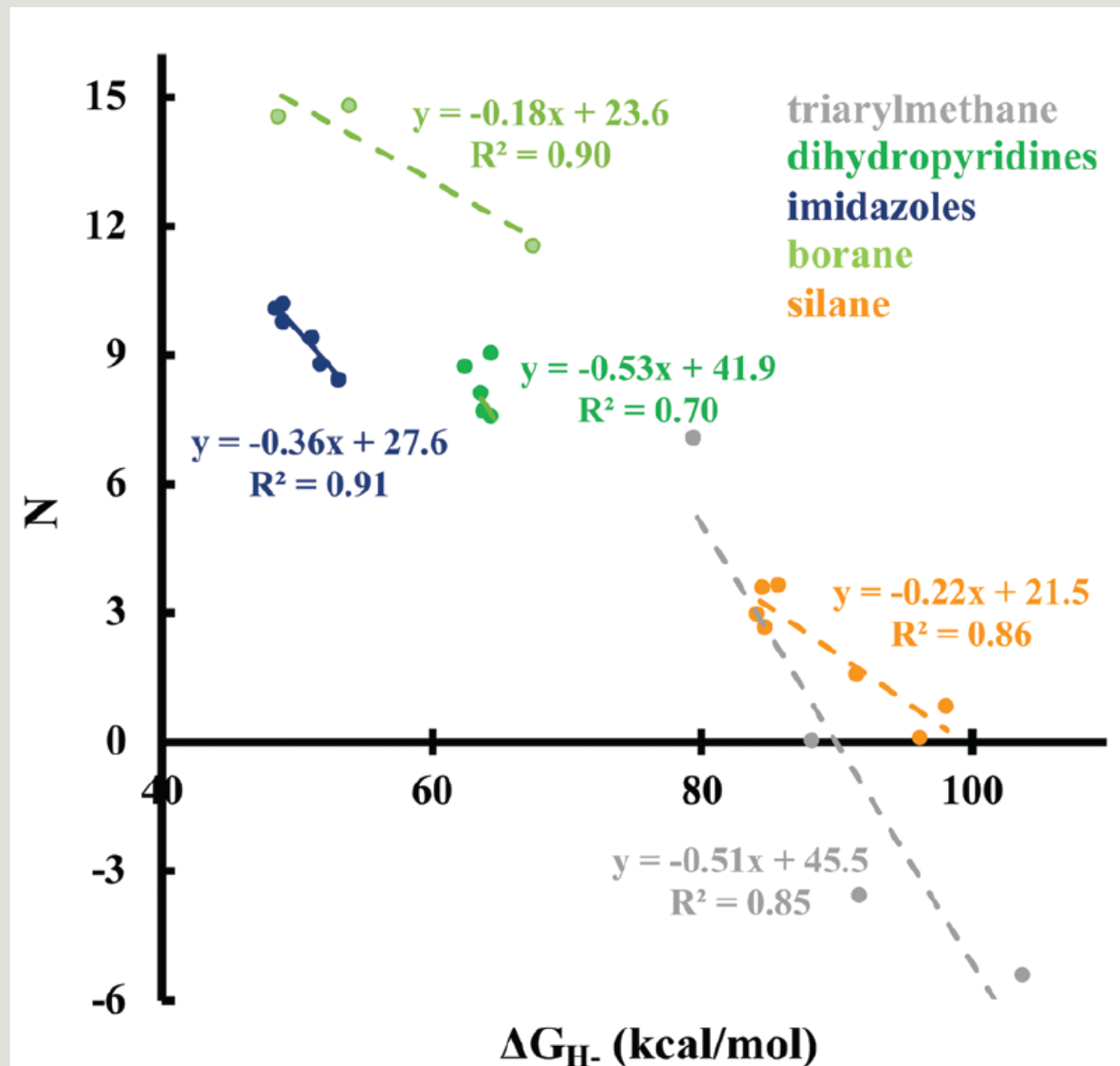

Kinetika

Linearno ovisna o hidričnosti

$N > 10$ reaktivni hidridi

Borohidridi svojstveno
posjeduju najbolju kinetiku

Katalitička redukcija

METALNI HIDRIDNI

Uspješno kataliziraju reakcije

Niska selektivnost

Rijetki metali

NEMETALNI HIDRIDNI

Stohiometrijski reagensi

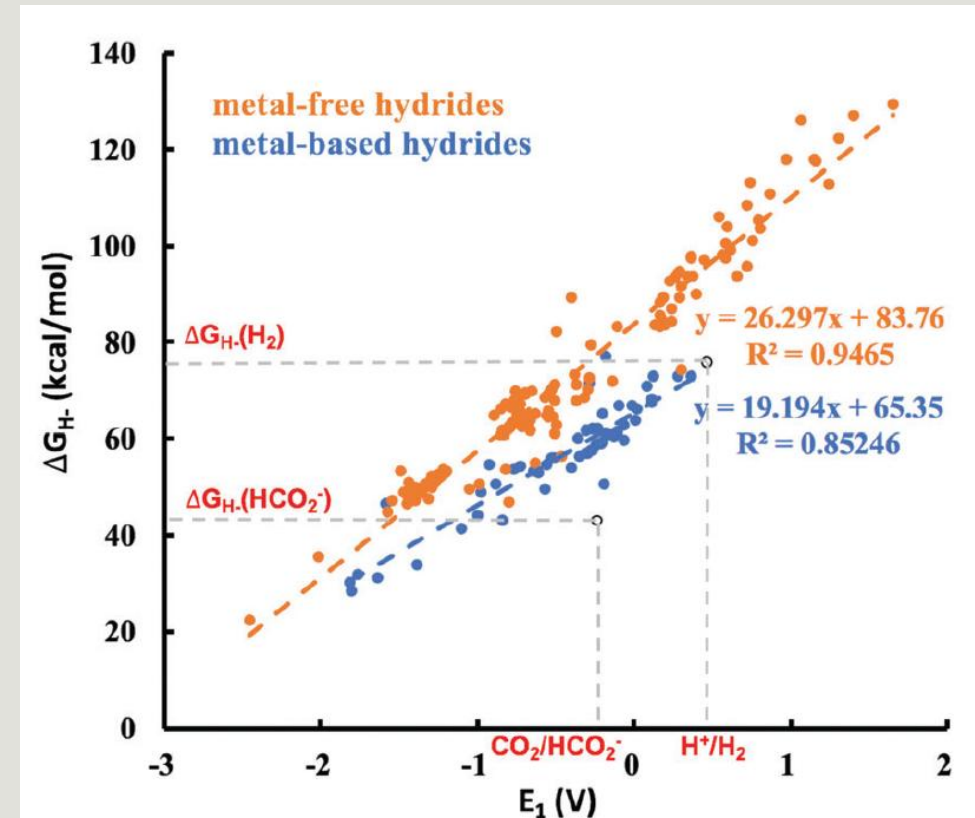
Vodikom aktivirana kataliza

Elektrokatalitička redukcija

Vodikom aktivirana kataliza

- Frustriranih Lewisovi parovi (FLP)
- Lewisove baze i kiseline
- Uspješna kataliza redukcije C=C, C=O i C=N

Elektrokatalitička redukcija

Zaključak

- Razvoj nemetalnih hidrida doživio je značajan napredak
- Unatoč tome neki problemi još uvijek ostaju ili se javljaju novi
- Trenutno još ne postoji odgovarajuća zamjena za metalne katalizatore u reakcijama redukcije

Hvala na pažnji!
